

W dniu 30 maja 2018 roku odszedł od nas

Profesor Zdzisław Jasieński

długoletni (1956 – 2004) pracownik Instytutu Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, gdzie w latach 1978 – 1993 pełnił funkcję zastępcy dyrektora.

Profesor Zdzisław Jasieński podjął działalność naukową zaraz po ukończeniu studiów na Wydziale Metalurgicznym AGH w 1956 roku w Zakładzie Metali IPPT PAN, który z biegiem lat przekształcił się w Zakład Podstaw Metalurgii PAN, a następnie w Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. Aleksandra Krupkowskiego Polskiej Akademii Nauk. Będąc asystentem w grupie prof. W. Truszkowskiego bardzo szybko się usamodzielniał i zaczął wytyczać własną drogę w badaniach naukowych, silnie związaną z problematyką niejednorodności odkształcenia plastycznego. Już w tym początkowym okresie w Jego publikacjach zwraca uwagę prosta i przejrzysta forma opisu transformacji identyfikowanych w procesie odkształcenia, oparta o ogólne zasady krystalografii i geometrii poślizgów. Prezentowana w wielu późniejszych pracach nowa koncepcja postrzegania pasm ścinania, jako efektu lokalnej rotacji sieci krystalicznej dała podwaliny pod zbudowanie spójnej teorii opisującej formowanie się niestabilności płynięcia plastycznego w metalach. W ciągu wielu lat aktywności zawodowej Profesor Z. Jasieński stworzył własny warsztat badawczy, z rozbudowaną bazą eksperymentalną oraz wyspecjalizowanym zespołem, będąc przez wiele lat filarem działalności Instytutu.

Duży wkład w rozwoju Jego kariery naukowej wniosły bliskie kontakty z renomowanymi ośrodkami francuskimi. Pobyty w Paryżu w latach 1957/1958 oraz 1964/1965 w Ecole Centrale des Arts et Manufactures oraz Ecole Nationale Supérieure des Mines zaowocowały nawiązaniem bliskiej współpracy z Prof. P. Lecombe. W okresie późniejszym nawiązał bliskie kontakty z Prof. R. Penellem oraz Prof. T. Baudin z Université de Paris-Sud, Centre d'Orsay. Ta wieloletnia współpraca była kontynuowana aż do końca Jego kariery naukowej. W uznaniu osiągnięć naukowych, Société Française de Métallurgie et de Matériaux w 1992 uhonorowało Prof. Z. Jasieńskiego medalem Reaumura.

Osobnym etapem działalności naukowej Prof. Z. Jasieńskiego były badania mechanicznych i strukturalnych własności metali i materiałów kompozytowych na bazie Al oraz Mg, w ramach współpracy z Instytutami Czeskiej i Słowackiej Akademii Nauk w Brnie i Bratysławie. W Polsce, wspólnie z Instytutem Metali Nieżelaznych w Gliwicach współpracował z przemysłem przetwórstwa metali nieżelaznych, głównie w zakresie badania własności anizotropowych i zdolności do głębokiego tłoczenia taśm mosiężnych i miedzianych. Zaowocowało to nagrodami Sekretarza Naukowego PAN, Sekretarzy Naukowych PAN i CSAV oraz Nagrodą z okazji 50-lecia IMMM SAV w Bratysławie.

Prywatnie, Prof. Z. Jasieński był od najmłodszych lat zapalonym podróżnikiem, znawcą Francji i jej kultury oraz wyśmienitym gawędziarzem. Jego odejście jest smutnym wydarzeniem z którym niełatwo będzie się pogodzić.